

N. Samsom nv
Wilhelminalaan 1
Alphen aan den Rijn
telefoon (01720) 66 33
telex 32543
girorekening nr. 6204

Aan het College van
Burgemeester en Wethouders
der gemeente

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk toestelnr.	datum
		GA 320	maart 1969

Betreft stemmachine

Edelachtbaar College,

Het zal U niet ontgaan zijn dat het thans ook in Nederland mogelijk is bij de verkiezingen gebruik te maken van stemmachines. Bij een kieswetwijziging in 1965 is de Nederlandse wetgever tot de conclusie gekomen dat machinaal stemmen bepaalde voordelen biedt en dat de weg geopend moest worden om de verkiezingen te moderniseren.

Een Nederlandse stemmachine

Met inachtneming van de bepaald niet geringe eisen, die aan de apparatuur moeten worden gesteld is binnen de landsgrenzen een geheel nieuwe op de Nederlandse situatie toegespitste stemmachine ontwikkeld, zich onderscheidende door een uiterst eenvoudige bediening (knoppensysteem). Deze ontwikkeling geschiedde in onze opdracht door Instrumentum T.N.O. te Delft; het project is naderhand uitgewerkt door n.v. Nederlandse Apparatenfabriek NEDAP te Groenlo, aan welke firma ook de fabricage is toevertrouwd.

Wij menen te mogen stellen dat de intrede van deze puur Nederlandse stemmachine de start betekent van een geheel nieuwe fase in het machinaal stemmen voor de vertegenwoordigende lichamen.

Beknopte beschrijving van de Samsom-stemmachine

Het apparaat bevat een bedieningspaneel, waarop de lijsten met de namen van de kandidaten zijn aangebracht. Vóór de naam van elke kandidaat bevindt zich een indrukbare keuzeknop.

Verder is de machine uitgerust met een stemknop, een herstelknop en een bedieningsknop voor het bedienend lid van het stembureau.

De kiezer behoeft slechts twee handelingen te verrichten, t.w.:

1. de keuzeknop voor de naam van de gewenste kandidaat indrukken;
2. de stemknop indrukken tot een waarschuwingsbel klinkt.

De uitgebrachte stem is dan geregistreerd op een (onzichtbare) naamteller, een (onzichtbare) groepsteller en een voor het stembureau zichtbare totaalsteller. Wanneer de kiezer, alvorens de stemknop in te drukken, nog van keuze wil veranderen, dan kan hij dit doen door de herstelknop in te drukken en vervolgens te drukken op de keuzeknop voor de naam van een andere kandidaat.

Als hij volstaat met het indrukken van de stemknop, wordt een blanco stem geregistreerd.

Heeft de kiezer een keuzeknop ingedrukt, dan is het niet mogelijk nog een tweede knop in te drukken. Ook na het indrukken van de stemknop kan geen keuzeknop worden ingedrukt. De kiezer kan dus slechts één keuze doen. Eerst wanneer het stembureau met de bedieningsknop de machine opnieuw heeft vrijgegeven kan een volgende keuze geschieden.

Het stemmen moet geheim geschieden. Daarom is rondom het bedieningspaneel een gordijn gemonteerd.

Wanneer de kiezer zich voor het paneel heeft opgesteld wordt de stemmachine door het

bedienende lid van het stembureau vrijgegeven en gaat tegelijkertijd automatisch het gordijn omlaag. Zodra de kiezer op de stemknop heeft gedrukt gaat het gordijn vanzelf weer omhoog. Proefnemingen hebben aangetoond, dat de bediening van de machine voor iedereen een eenvoudige handeling is. Het is secondenwerk. Het bedieningspaneel van de Samsom-stemmachine vertoont grote overeenstemming met het gebruikelijke stembiljet - het is er als het ware een flinke vergroting van.

Enkele technische bijzonderheden

De Samsom-stemmachine kan worden uitgerust met maximaal 25 partijkolommen, met elk maximaal 30 tellers voor even zoveel kandidaten op de partijlijsten. Voorts is voor elke partijlijst een groepsteller aangebracht. De machine werkt volkomen mechanisch. Storingkansen zijn vrijwel geheel geëlimineerd. Het tweeknopstelsysteem is waarborg voor snelle en eenvoudige bediening. De machine is opgebouwd uit losse units, waardoor variatie en uitbreiding van capaciteit mogelijk is. Na het sluitingsuur van het stembureau kunnen de tellers aan de voorzijde zichtbaar worden gemaakt. De stemuitslag is dus onmiddellijk na de sluiting bekend. Voor het naderhand op 0-stellen van alle tellers is een zgn. resetinrichting aangebracht. Gerekend is ook met onoordeelkundig en ruw gebruik van het apparaat. Het bedieningspaneel is kantelbaar in een frame, waardoor transport en opslag vereenvoudigd worden.

Het nut van stemmachines

Samenvattend kan men het nut van de Samsom-stemmachine als volgt omschrijven:

1. Verschafft optimale zekerheid voor kiezers en kandidaten (zekerheidsfactor).
Er kan niet meer ongeldig worden gestemd; arbitraire uitspraken over de al dan niet geldigheid van een stembiljet worden nu vermeden.
2. Vaststelling stemuitslag niet meer afhankelijk van tellingen en berekeningen van leden van het stembureau (nauwkeurighheidsfactor).
3. Stemuitslag nu met veel minder moeite veel sneller bekend (snelheidsfactor).
4. Kan leiden tot vermindering van het aantal stembureaus; komt tegemoet aan problemen met betrekking tot bezetting van stembureaus met bekwame en geschikte personen (personeelsfactor).
5. Stembussen, stembiljetten en stemhokjes worden nu overbodig (materieelfactor).
6. Stroomlijning en "verfrissing" verkiezingstechniek door inschakeling van moderne hulpmiddelen, zoals op vrijwel elk ander terrein van het maatschappelijk leven (mentaliteitsfactor).

Verkiezingen in 1970

Er worden dit jaar nog een ruim aantal Samsom-stemmachines vervaardigd, zodat de in 1970 te houden verkiezingen van de provinciale staten en de gemeenteraad in verscheidene gemeenten met gebruikmaking van deze apparatuur zal kunnen plaatsvinden. Wel zal het daarom nodig zijn vroegtijdig de nodige beslissingen te nemen. Gaarne stellen wij U in de gelegenheid met de apparatuur kennis te maken, terwijl wij te allen tijde beschikbaar zijn alle gewenste aanvullende inlichtingen te verstrekken.

Hoogachtend,
SAMSOM-GEMEENTEADMINISTRATIE

Sector-directeur

Bijlagen: prospectus
antwoordkaart